

længe der stadig er Mulighed for, at der kommer en ny Huslejelov, er en hel Mængde Mennesker betænkelige ved at opføre nye Bygninger. Man holder jo meget stærkt paa Ejendomsretten, man har allerede fra smaa lært Forskellen paa mit og dit, og det sætter man vedblivende sin Lid til. Men man kan ikke sige, at Grundejerne har bevaret deres Ejendomsret, i hvert Fald ikke i fuld Udstrækning, thi Huslejenævnene har faktisk i mange Tilfælde disponeret for Grundejerne.

Der er selvfølgelig brodne Kar i alle Lande, og det gælder vel ogsaa om Ejernes og Lejernes Kreds. Der er ikke Tvivl om, at der er Ejere, som forlanger for høj Pris for deres Lejligheder; det vil jeg ikke skjule. Men der er vel ogsaa nogle Lejere, som ikke just er rene Engle og ikke just altid er, som de burde være. Man søger stadig at give det Udseende af, at Lejerne til enhver Tid er den svage Part. Men det er nu ikke altid Tilfældet. Forholdet er dette, at en hel Del, i hvert Fald ikke faa, velhavende Folk for Tiden ikke vil bygge selv, idet de foretrækker at være Lejere; det er billigere for dem. De vil nødig under de herskende Prisforhold sætte deres Kapital i Mursten og afholder sig derfor fra at bygge. De vil hellere hjælpe andre, man kan godt sige, ikke særlig velstillede til at bygge og selv skaffe sig dækket gennem Prioriteter. Det er en meget behagelig Maade for Kapital lejere at anbringe deres Penge paa, og jeg tror, den bliver benyttet i ret stor Udstrækning. Jeg mener derfor, at man ikke har Ret i, at Lejerne altid er den svage Part. Vi erindrer jo alle sammen, at for en Del Aar siden var der alt for mange Lejligheder; der var vistnok i alle Byer en Krise med Hensyn til Udlejning, idet et stort Antal Lejligheder stod tomme. Men den Gang var der ingen, der tænkte paa at skabe en Lov til Værn for Ejerne. Ejerne maatte selv tage det Tab, der fulgte med at have Lejlighederne staaende ledige. Der kunde derfor ikke siges saa meget til, om de nu, da Tiderne har forandret sig, fik nogen Erstatning for de Lejetab, de led den Gang, de ikke kunde faa deres Lejligheder udlejet. Men Folk vil jo nødig op paa saa store Lejer, som udkræves for, at Ejerne kan faa en saadan Erstatning.

Alting er jo ellers steget med over 100 pCt. — det siger i hvert Fald Pristallet —, og Byggeomkostningerne er saavist ogsaa steget i meget betydelig Grad. De, der skal bygge nu, er nødt til at faa

en Leje, der i hvert Fald nogenlunde kan forrente den Kapital, de sætter i Ejendommen. Jeg mener derfor, at det i Øjeblikket ikke vil være paakrævet at vedtage en Forlængelse af den gamle Lovs Gyldighed, ogsaa fordi den højtærede Indenrigsminister allerede har bebudet i næste Samling at ville fremsætte et nyt Forslag. Naar det er Tilfældet, vil det i hvert Fald være tilstrækkeligt for de allerfleste Byer, for de Byer, som har Kontrolforanstaltninger endnu et Aar, og for dem, der ikke har det, som altsaa selv har afskaffet Boligloven, maa man gaa ud fra, at det ikke er nødvendigt. Jeg mener, som sagt, at Bestemmelsen om Kontrolforanstaltningernes Varighed i to Aar er uheldig, og jeg vil af den Grund ikke kunne stemme for Lovforslaget. Det er min fulde Overbevisning, at saa længe Boligloven opretholdes, fremmer det i hvert Fald ikke Boligbyggeriet; jeg er nærmest tilbøjelig til at sige, at det hemmer Boligbyggeriet.

Johannes Jensen: Mindretallet indenfor Udvalget har, som jeg bemærkede ved Sagens anden Behandling, og som det fremgaar af Betænkningen, taget den Stilling, at man ikke kan stemme for Boliglovsforslaget, men vil anbefale at stemme imod. De Grunde, der dikterer os dette Standpunkt, er kort udtrykt i Betænkningen. Da jeg allerede ved Sagens anden Behandling har været inde paa det, og da jeg ved Sagens første Behandling udførligere gjorde Rede derfor, skal jeg imidlertid ikke her komme dybere ind paa hele Spørgsmaalet om Forholdet mellem Boligbyggeriet og Boliglovgivningen, men kun sige, at det, der har ledet os til at tage det Standpunkt, vi nu indtager, er, at vi mener, at den bestaaende Huslejelovgivning hindrer, at vi faar et tilstrækkeligt Antal Boliger, hindrer, at vi kommer ind i gode og sunde Forhold, saaledes som Tilfældet var før 1916. Det er vor Hovedbetragtning, og den fastholder vi derved, at vi stemmer imod det foreliggende Forslag. Men vi stemmer ogsaa imod af en anden Grund, nemlig den, at vi ikke synes, det foreliggende Forslag er sagligt begrundet. Der er i København 2 Aar, til den gældende Huslejelov udløber, og der er i Provinserne et Aar, til den samme Lov udløber. Kommunerne har haft Adgang til at tage Bestemmelse om, hvorvidt de vilde have Huslejenavn, eventuelt paafølgende Kontrolforanstaltninger, og under hele denne Sag har man fra Lovgivningsmagtens Side bestandig